

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Liliana Catan și Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, de avocatul Saganscaia Oxana și succesorul părții vătămate Focșa Elena, de avocatul Grosu Eugen și de avocatul Babără Marian, în numele inculpatului, Cronică Ruslan, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Cronică Ruslan Vladimir, *născut la 01 mai 1991, originar și domiciliat în s. Tartaul, r-nul Cantemir.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.04.2012 – 30.04.2013;

Instanța de apel: 04.06.2013 – 11.07.2013;

Instanța de recurs: 29.10.2013 – 29.01.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 30 aprilie 2013, Cronică R. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) CP, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 (cinci) ani.

Acțiunile civile înaintate de Focșa E. și Lupașcu C. au fost admise parțial, cu dispunerea încasării din contul lui Cronică R., în beneficiul lui Focșa E., cu titlu de prejudiciu material suma de 31652 lei și cu titlu de prejudiciu moral suma de 150000 lei. S-a mai încasat din contul lui Cronică R., în beneficiul lui Lupașcu C., cu titlu de prejudiciu material suma de 25576 lei și cu titlu de prejudiciu moral suma de 150000 lei.

Totodată, au fost respinse, ca nefondate, cerințele de încasare a cheltuielilor judiciare legate de asistență juridică.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, Ceronică R., la 23 octombrie 2011, aproximativ pe la orele 20⁰⁰, deținând permisul de conducere înregistrat cu nr. 099300886, eliberat la 06 noiembrie 2009, s-a urcat la volanul automobilului de model „Opel Corsa”, înregistrat cu numere de înmatriculare CT AG 088, care era în stare tehnică bună, având în calitate de pasageri pe cet. Focșa E. și Lupașcu Vl., se deplasa pe traseul dinspre s. Tartaul, r-nul Cantemir în direcția or. Cantemir.

În timpul delăsării pe traseul enunțat, la ieșire din sat. Lingura, r-nul Cantemir, nu a manifestat prudență sporită la conducerea automobilului, ignorând cerințele pct. 10 alin (1) lit. b), 45 alin. (1) lit. a), b), c), d) al Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, potrivit căruia: *„Conducătorul trebuie să posedă cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posedă dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”*; precum și faptul că *„Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori:*

- a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția;*
- b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase;*
- c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii;*
- d) situația rutieră.*

În timpul deplasării cu automobilul menționat, avînd o viteză mai mare decît viteza permisă de 90 km/h, încălcînd, astfel, și prevederile pct. 47 alin 1) lit. b) al Regulamentului menționat, care reglementează că, *„limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice în afară de localități, pe celelalte drumuri este de 90 km/h”*, observînd apariția pe carosabil a obstacolului, ignorînd cerințele pct. 45 alin 2) al Regulamentului circulației rutiere conform căruia *„în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”* precum și prevederile art. 34 alin 2) al Regulamentului, conform cărora *„pe timp de noapte în caz de orbire, conducătorul de vehicul trebuie să pună în funcțiune avertizorul de avarie și, neschimbînd banda de circulație, să reducă viteza și să oprească”*, nu a întreprins măsuri necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, unde trebuia să reducă viteza pînă la limita care i-ar asigura securitatea circulației, în rezultatul la ce s-a tamponat în dispozitivul de încărcătură montat în spatele automobilului de model „KAMAZ 5320”, înregistrat cu numere de înmatriculare CT AB 419, care din motive tehnice, staționa pe traseu.

În urma impactului, automobilul a fost deteriorat, iar cet. Focșa E. și Lupașcu Vl. le-au fost cauzate leziuni corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora aceștia au decedat pe loc.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) CP, adică *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a cauzat din imprudență decesul a două persoane*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 CPP, a fost atacată cu apel de către avocatul Grosu E., în interesele inculpatului Cronică R., prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu dispunerea achitării inculpatului, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea cerințelor invocate, apelantul a menționat că, vina lui Cronică R. în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (5) CP, nu a fost dovedită, iar experimentul, care a fost efectuat, s-a produs cu încălcări grave de procedură. Instanța de judecată nu a luat în considerație că inculpatul în cadrul urmăririi penale a solicitat efectuarea unui experiment repetat, motivînd că primul a fost făcut ilegal, cu grave încălcări procesuale, cerere care a fost acceptată de către organul de urmărire penală prin ordonanță, dar care așa și nu a fost efectuat.

De asemenea, instanța de judecată greșit a apreciat proba cu privire la procesul-verbal de constatate a contravenției săvârșite de cet. Gudumac V., privind neamplasarea semnelor de avariere „trunghi”. Faptul că semnul de avariere nu a existat la locul comiterii accidentului se demonstrează și prin raportul de expertiză, care concluzionează că semnul a fost rupt cu mîna prin îndoire (f.d. 83-85).

Apelantul invocă și faptul că, instanța nu a luat în calcul că declarațiile martorilor Gudumac V. și Bălan Gh. și la faza urmăririi penale, și în fața instanței de judecată, se contrazic esențial, în privința poziționării autocamionului de model Kamaz, a existenței trunghiului, a crengilor pe drum puse cînd de unul, cînd de altul, în realitate însă fiind încălcate prevederile pct. 34 a RCR RM, din care cauză și s-a comis accidentul rutier.

Nu s-a luat în considerație declarațiile inculpatului Cronică R. în privința existenței încă a unui autocamion de model Kamaz, pe cealaltă parte a carosabilului, ce staționa pe acostament și cu lumina la fază lungă pornită în permanență, fapt dovedit și prin procesul-verbal al experimentului din 06.11.2011. La fel, nu s-a ținut seama de probele din dosar referitor la lățimea drumului și a poziția reale a autocamionului de model Kamaz, cît și procesul-verbal de examinare a mijlocului de transport, depozițiile martorilor Bostan N., Gheorghită I., Mocanu R.,

Apelantul și-a exprimat dezacordul și cu modul de soluționare a acțiunii civile de

către instanța de fond din contul inculpatului Cronică R., solicitând respingerea integrală a acesteia, menționând că reprezentanții victimelor ar fi trebuit să atragă în proces și să solicite despăgubiri de la compania de asigurări în conformitate cu contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, încheiat de Cronică R. și CIA „ASITO” SA.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, a fost admis apelul declarat de avocatul Grosu E. în interesele inculpatului Cronică R., fiind casată parțial sentința Judecătorei Cantemir din 30 aprilie 2013, în latura penală și latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cronică R. a fost condamnat în baza art.264 alin.(5) CP, la 6 (șase) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4(patru) ani.

Totodată, s-a dispus micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat de la Cronică R. în beneficiul lui Focșa E. de la 150 000 (una sută cincizeci mii) lei pînă la 80000(optzeci mii) lei și în beneficiul lui Lupașcu C. de la 150 000 (una sută cincizeci mii) lei pînă la 80000 (optzeci mii) lei, cu titlul de pagubă morală.

În rest, sentința Judecătorei Cantemir din 30 aprilie 2013, a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept reținută în latura penală de către instanța de fond este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate și expuse în cuprinsul hotărârii atacate. Instanța judecătorească a examinat cauza în fond, sub toate aspectele complet și obiectiv, făcînd o apreciere a probelor în conformitate cu prevederile art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor, pronunțînd o sentință de condamnare în privința lui Cronică R., în baza art. 264 alin. (5) CP. I

Principalul motiv, invocat de inculpat, precum că el nu este vinovat de săvîrșirea infracțiunii imputate, Colegiul judiciar la respins din următoarele considerente.

Instanța de apel a constatat că Cronică R., la 23 octombrie 2011, aproximativ pe la orele 20⁰⁰, conducînd automobilul de model „Opel Corsa”, avînd în calitate de pasageri pe Focșa E. și Lupașcu Vl., nu a manifestat prudență sporită la conducerea automobilului, ignorînd cerințele Regulamentul circulației rutiere, nu a întreprins măsuri necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, unde trebuia să reducă viteza pînă la limita care i-ar asigura securitatea circulației, în rezultatul s-a tamponat în dispozitivul de încărcătură montat în spatele automobilului de model KAMAZ 5320, iar în urma impactului, Focșa E. și Lupașcu Vl. au decedat pe loc.

Referitor la argumentele invocate în apel, precum că, experimentul a fost comis cu încălcări grave, iar inculpatul a solicitat petrecerea unui experiment repetat, acestea se confirmă prin materialele dosarului, și anume, prin ordonanța procurorului din 16.01.2012, s-au admis cererile înaintate de Cronică R., de succesorul victimei și de avocatul Saganscaia O. și s-a dat indicații de a efectua un nou experiment în condiții

similare cu cele în care s-a produs accidentul rutier la data de 23.10.2011, în strictă conformitate cu prevederile art. 123 CPP. Prin raportul din 22.01.2012, ofițerul superior al SUP al CPr Cantemir, Balan A., a raportat că este imposibil de executat suplimentar experimentul la fața locului, deoarece timpul nu este favorabil, conform condițiilor similare, și KAMAZul care aparține lui Gudumac V. este defectat, iar altul nu este posibil de găsit, deoarece mașina a fost reutilată de dînsul personal.

Instanța de apel a reținut că instanța de judecată nu a pus la baza sentinței nici raportul de expertiză auto-tehnică nr. 2551 din 02.01.2012, potrivit căruia conducătorul automobilului de model „Opel Corsa”, nu a avut posibilitatea tehnică prin frînare de a evita ciocnirea cu automobilul care staționa, întrucît raportul de expertiză a fost întocmit în baza experimentului efectuat la data de 06.11.2011, iar la solicitarea expertului, din 29.11.2011, de a i se pune la dispoziție materiale suplimentare necesare pentru prezentarea concluziilor, potrivit art. 88 alin. (5) pct. 2) CPP, organul de urmărire penală a lăsat fără examinare acest demers, expertul efectuînd expertiza doar în baza procesului-verbal cu privire la experiment, care nu era concret și complet, fapt indicat și în textul raportului de expertiză.

Astfel, instanța de apel a conchis că, deși de către instanța de fond nu au fost puse la baza sentinței probele obținute cu încălcări esențiale ale dispozițiilor Codului de procedură penală, și anume: procesul-verbal al experimentului în urmărirea penală din 06.11.2011 și raportul de expertiză auto-tehnică nr. 2551 din 02.01.2012, vinovăția inculpatului a fost pe deplin dovedită prin procesul-verbal de cercetare la fața locului și planul-schemă, pozele anexate, cu referire la circumstanțele depistate după producerea accidentului rutier din 23.11.2011, rapoartele de expertiză medico-legale, cît și declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată.

Cu privire la argumentele expuse în apel, precum că la locul comiterii accidentului rutier nu era indicatorul de avertizare „triunghi”, ce se demonstrează prin raportul de expertiză, care concluzionează că indicatorul a fost deteriorat prin îndoirea laturii de sus în jos, nu este temei de achitare a inculpatului, or, martorii Gudumac V. și Bălan Gh., au declarat că au instalat indicatorul de avertizare „triunghi” pe șosea la o distanță de 15-20 metri, deși urma să fie instalat la o distanță de 150-300 m (potrivit Regulamentului circulației rutiere) pentru care fapt Gudumac V. a fost sancționat în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional. Totodată, prin procesul verbal de cercetare la fața locului, s-a constatat că, la o distanță de 7,85 m de la carosabil se afla indicatorul deteriorat. Dat fiind faptul că expertiza a demonstrat că deteriorarea indicatorului a avut loc nu din cauza impactului, ci în urma îndoirii, rezultă că inculpatul putea să nu observe indicatorul nominalizat.

Nu au fost juste nici argumentele apelantului că nu s-a atras atenție la probele din dosar referitor la lățimea drumului și a poziției reale a autocamionului de model Kamaz, cît și procesul-verbal de examinare a mijlocului de transport, întrucît apelantul nu indică în ce mod aceste probe dovedesc nevinovăția inculpatului.

Referirea apelantului la faptul că mai era încă un autocamion de model Kamaz pe cealaltă parte a carosabilului ce staționa pe acostament și cu lumina lungă pornită în permanență, denotă faptul că inculpatul a încălcat prevederile pct. 34 alin 2) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform cărora „*în caz de orbire, conducătorul de vehicul trebuie să pună în funcțiune avertizorul de avarie și, neschimbând banda de circulație, să reducă viteza și să oprească*”, iar dînsul nu s-a conformat acestor prevederi și și-a continuat deplasarea, declarînd că se grăbea, fără a presupune că poate apărea vreun obstacol.

Astfel, sineîncrederea și imprudența manifestată la trafic de către inculpatul Cronică R., a determinat încălcarea prevederilor din Regulamentul susmenționat, care sunt în legătură cauzală directă cu accidentul rutier produs la 23.10.2011.

Colegiul judiciar a respins argumentele apelantului precum că nu este vinovat de săvîrșirea accidentului rutier, deoarece nu a observat la timp Kamazul, or, probele administrate confirmă vinovăția acestuia, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat s-a apreciat ca o tactică de apărare, ultimul urmînd scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Cît privește pedeapsa stabilită inculpatului, Colegiul judiciar a considerat că instanța de judecată a individualizat greșit pedeapsa, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului a invocat faptul că inculpatul nu a contribuit material familiilor victimelor, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, lipsa circumstanțelor atenuate și agravante, și i-a stabilit pedeapsa de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Instanța de apel a reținut că, pe cauza dată nu au fost stabilite circumstanțe agravante la săvîrșirea infracțiunii, iar circumstanțele că inculpatul este la primul conflict cu legea penală, la locul de trai se caracterizează pozitiv, faptul că inculpatul a contribuit material cu cîte 500 euro fiecăruia, confirmat în ședința de judecată de către succesorii victimelor, lipsa antecedentelor penale, săvîrșirea infracțiunii ca urmare a condițiilor rutiere nefavorabile, aspect ce decurge din aceia că pe timp de noapte, în lipsa indicatorului de avertizare a obstacolului aflat pe carosabil la distanța prevăzută de RCR, staționa alt mijloc de transport fără semnale luminoase, se constata ca circumstanțe atenuante, pedeapsa s-a redus pînă la minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la art. 264 alin. (5) CP, de 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, ceea ce va asigura atingerea scopului pedepsei penale.

De asemenea, a fost admis apelul declarat de către Cronică R. în ce privește latura civilă, din considerentul că suma încasată de prima instanță cu titlul de prejudiciu moral în cuantum de 150000 lei, este excesivă, prin prisma jurisprudenței naționale.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, ca acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Astfel, s-a constatat că Focșa E. și Lupașcu C. au avut incontestabil suferințe psihice și fizice și acest prejudiciu moral urmează a fi pus pe seama inculpatului, însă, statuînd pe bază echitabilă, Colegiul judiciar a micșorat cuantumul prejudiciului moral încasat de la Cronică R. în beneficiul lui Focșa E. de la 150 000 lei, pînă la 80 000 lei și în beneficiul lui Lupașcu C. de la 150 000 lei, pînă la 80000 lei cu titlul de pagubă morală.

Argumentele apelantului precum că pentru încasarea prejudiciului material succesorii victimelor urmau să atragă în proces și să solicite despăgubiri de la compania de asigurări în conformitate cu contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, încheiat de Cronică R. și CIA „ASITO,” SA, Colegiul judiciar le-a respins, or, potrivit art. 18 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule:

„(1) La producerea accidentului de autovehicul, asiguratul sau utilizatorul de autovehicul este obligat:

c) în 48 de ore din momentul producerii accidentului, să înștiințeze asiguratorul care a emis polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare "Carte Verde"; indiferent de rezultatele constatării vinovatului, anunță asiguratorii respectivi și sînt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de reparare a pagubelor;

d) să notifice participanții la accident, păgubitul sau apropiații lui despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare "Carte Verde" și să pună la dispoziția acestora informațiile necesare despre asigurator.”

Din materialele dosarului nu rezultă că Cronică R. ar fi înștiințat în 48 de ore de la momentul producerii accidentului CIA „ASITO” SA și nu a notificat rudele victimelor despre faptul că posedă poliță de asigurare, nefiind deschis dosar de daune.

În consecință, despăgubirile materiale cauzate în urma săvîrșirii infracțiunii, confirmate prin documente justificative, urmează a fi recuperate de vinovatul accidentului rutier Cronică R..

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către procuror, avocatul Saganscaia O. și succesorul părții vătămate Focșa E., de avocații Grosu E. și Babără M., în numele inculpatului Cronică R.

6.1. Procurorul solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond, deoarece apelul a fost găsit admis.

În susținerea celor invocate, procurorul menționează că, instanța de apel a apreciat corect probele administrate de organul de urmărire penală, însă, în partea

individualizării pedepsei, instanța de apel:

- nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii incriminate, soldate cu decesul a două persoane;
- nu a luat în considerație comportamentul inculpatului față de succesorii victimelor pe tot parcursul examinării judiciare a cauzei penale;
- nu a luat în considerație comportamentul inculpatului față de organul de urmărire penală și instanțele de judecată;
- nu a luat în considerație declarațiile inculpatului Ceronică R.;
- nu a luat în considerație fapta constatată, prezența triunghiului de avertizare la fața locului comiterii accidentului rutier;
- nu a luat în considerație declarațiile martorului Gudumac V. care a instalat avertizatorul;
- nu a stabilit o pedeapsă care ar duce la corectarea condamnatului Ceronică R..

Instanța nu a ținut cont de prevederile art. 61 CP, conform căruia pedeapsă are drept scop corectarea condamnatului, precum și prevenirea de săvârșirea a noi infracțiuni din partea condamnatului și a altor persoane. Deci, raportînd la aspectele de individualizare a pedepsei care derivă din circumstanțele producerii accidentului, corectarea inculpatului este posibilă doar cu stabilirea unei pedepse penale și anume privative de libertate.

Instanța de apel nejustificat a apreciat că sunt prezente circumstanțele atenuante, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu faptele comise și consecințele acestora, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise și faptul că inculpatul Ceronică R. nu și-a recunoscut vina pe întreg proces penal, n-a recuperat prejudiciul material și moral cauzat în rezultatul comiterii infracțiunii grave și care a fost solicitat de succesorii victimelor.

În atare circumstanțe, se relevă că instanța de apel, nu s-a expus argumentat, complet, obiectiv și sub toate aspectele asupra motivelor invocate în sentință, nu a dat deplină eficiență principiilor de individualizare a pedepsei în raport cu circumstanțele cauzei și, astfel, a ajuns la o concluzie pripită, precum că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită de către instanța de fond. În consecință, hotărîrea nu conține temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, fiind una neîntemeiată, nemotivată și ilegală.

În ce privește micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat de la Ceronică R., în beneficiul succesivilor Focșa E. și Lupașcu C., instanța de apel neîntemeiat a menționat că sumele de câte 150000 lei, cu titlu de prejudiciul moral, sunt exagerate și este un venit nejustificativ pentru victime, deoarece viața unui om nu are valoare, și sumele încasate sunt nejustificative de mici, și nici o sumă nu va putea compensa pierderea omului drag.

Recursul declarat, în drept, se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) CPP.

6.2. Prin recursul avocatului Saganscaia O. și a reprezentantului legal al părții vătămate Focșa E., se solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, privindu-l pe Cronică R., cu dispunerea rejudecării cauzei în altă instanță de judecată - Curtea de Apel Comrat.

În argumentarea cererii, recurenții invocă că, la examinarea apelului nu au participat succesorii victimelor - Focșa E. și Lupașcu C., atât și avocații acestora. Deci ședința din 11.07.2013, a fost petrecută doar cu participarea inculpatului, avocatului acestuia și procurorul în lipsa altor participanți la proces. Astfel, considerînd că prin aceasta a fost grav încălcate drepturile succesorului victimei și părții vătămate la un proces echitabil, prevăzute de art. 6 al Convenției, care prevede drept satisfacție a acțiunii penale, tragerea la răspundere penală a infractorului și aplicarea unei pedepse legale și art. 60, 61, 62, 323, 324 CPP, prin care se prevede dreptul de a participa la examinarea cauzei, dreptul de a depune cereri și dreptul de a se expune asupra tuturor circumstanțelor cauzei.

De asemenea, s-a menționat că, avocatul succesorului victimei - Saganscaia O., la data de 18 iunie 2013, a depus în cancelaria Curții de Apel Cahul o cerere prin care a adus la cunoștință faptul, că în perioada dintre 04.07.2013 - 15.07.2013, se va afla în concediul anual și a solicitat amînarea cauzelor penale și civile cu participarea sa, după data de 15.07.2013. În cerere nu a indicat cauzele concrete, deoarece atunci la moment nu a fost încheiat contractul de asistență juridică cu Focșa E.. Contractul de asistență juridică cu Focșa E. a fost încheiat la data de 21.06.2013, (cînd cererea de amînare a cauzelor era deja depusă), ceia ce este confirmat prin mandatul avocatului nr. 0381324 din 25.07.2013, anexat la materialele dosarului.

În același context, s-a menționat că, la 12.07.2013, revenind în țară după deplasare, avocatul succesorului părții vătămate, Focșa E., a telefonat greșiera pentru a afla pe ce dată a fost amînată cauza penală privindu-l pe Cronică R., fiind sigură că cererea de dispunere a amînării cauzelor a fost satisfăcută, dar a fost informată că cauza dată a fost examinată în lipsa succesorilor victimelor și avocaților acestora și a fost emisă o decizie.

La data de 12.07.2013, a fost înaintată o cerere către Curtea de Apel Cahul, prin care s-a solicitat explicație din care motiv cererea de amînare a ședințelor cu participarea avocatului nu a fost admisă. Drept urmare, la 29.07.2013, a fost recepționat răspunsul de la Curtea de Apel Cahul, prin care s-a confirmat existența cererii depuse din 18.06.2013 de amînare pentru toate cauzele și despre faptul, că greșiera Daud M. a uitat despre cererea avocatului și nu a comunicat completului de judecată motivele neprezentării sale la ședința din 11.07.2013. Totodată, s-a invocat faptul, că chiar dacă există cererea de amînare, aceasta nu-i temei pentru neprezentarea în ședință a succesorului victimei Focșa E..

Recurenții consideră că cererea avocatului privind amînarea ședințelor în legătură cu aflarea sa în concediu, drept prevăzut de art. 112 al Codului Muncii, este

un motiv întemeiat și legal pentru a amâna examinarea apelului avocatului inculpatului.

În concluzie, recurenții consideră că încălcările comise de instanța de apel, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărîrea atacată, adică reprezintă erori de drept care nu pot fi corectate de către instanța de recurs și care impun soluția admiterii recursului, casarea hotărîrii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, însă, dat fiind faptul că, președintele Curții de Apel Cahul fiind unul din cei 6 judecători ai Curții de Apel Cahul, s-a pronunțat pe marginea cererii avocatului privind încălcarea dreptului procesual de a participa în ședința de judecată a succesorului victimei și a avocatului acesteia, se consideră că nu este posibil restituirea cauzei la rejudecare în această instanță de judecată, cu dispunerea strămutării cauzei la altă instanță de același nivel.

În drept, recursul declarat de avocatul Saganscaia O. și succesorul părții vătămate, Focșa E., se întemeiază pe prevederile art. 420-422, 427, 428-430 CPP.

6.3. Potrivit recursului declarat de avocatul Grosu E., în numele inculpatului Ceronică R., se solicită casarea deciziei instanței de apel și a sentinței instanței de fond, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă achitarea lui Ceronică R., din motiv că în acțiunile sale nu a existat componenta de infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (5) CP, și să fie respinse toate pretențiile pecuniare înaintate de succesorii părților vătămate.

Recurentul invocă că, Curtea de Apel Cahul nu a luat în considerație argumentele enumerate în cererea de apel privind gravele încălcări procedurale ce au dus la condamnarea ilegală a inculpatului Ceronică R., în baza art. 264 alin. (5) CP și a reiterat în cererea de recurs aceleași temeuri și motive expuse, anterior, în cererea de apel și desfășurate în pct. 3 din prezenta decizie, din care considerent expunerea repetată a acestora nu este necesară.

Totodată, menționînd că instanța de apel nu a reținut declarațiile martorilor Bostan N., Gheorghiu I. Mocanu R. și nu a soluționat corect acțiunile civile, întrucît Niculiță R., fiind nevinovat, s-a solicitat să fie lăsată pentru examinare problema acțiunii civile în altă procedură separată, din motiv că a fost înaintată cu multe neclarități, greșeli și cu încălcarea principiilor pertinentei și concludenței probelor (nefiind clar în majoritatea bonurilor ce fel de marfă a fost achiziționată, multe bonuri scrise de mîină ca un fel de explicații ce s-a cumpărat, care la fel nu au putere probatorie), și pretențiile de a fi încasate sumele ce se vor cheltui în viitor la 20 de zile, 40 de zile, 6 luni și 1 an.

Despăgubirile de ordin moral la fel au fost greșit acceptate, deoarece ambele părți reprezentante ale victimelor au menționat în ședința de judecată că au nevoie de despăgubirile morale pentru a se putea întreține la bătrînețe și nu s-au expus în privința suferințelor de ordin moral ce trebui să stea la baza acestor pretenții.

În drept, recursul avocatului Grosu E. se întemeiază pe prevederile art. 401, 420-422, 427, 430, 435 CPP.

6.4. Potrivit recursului declarat de avocatul Babără M. în numele inculpatului Cronică R., au fost înaintate aceleași solicitări, ca și în recursul declarat de avocatul Grosu E., iar în motivarea cererii, apărătorul menționează că, după cum se indică în dispozitivul deciziei instanței de apel, a fost desființată sentința primei instanțe și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, însă în această privință Curtea de Apel nu a respectat prevederile legale referitoare la stabilirea deplină și corectă a stării de fapt ci, la începutul deciziei a expus starea de fapt constatată de prima instanță, iar când trece la descrierea stării de fapt constatată de instanța de apel nu se mai ține cont de faptul că, articolul incriminat recurentului este unul de blanchetă și aici era obligatoriu de a fi indicat care norme ale legii materiale (prevederea nemijlocită a Regulamentului Circulației Rutiere) a fost încălcată de Cronică R., ci s-a indicat doar sintagma „conform cerințelor Regulamentului circulației rutiere”.

Prin urmare, fapta imputată lui Cronică R. poartă un caracter nedefinit și incert, acesta fiind condamnat pentru niște acțiuni neîncadrate în normele materiale concrete, ce echivalează cu o învinuire abstractă, cu derogare de la prevederile art. 394 CPP.

Ambele instanțe au încălcat flagrant dreptul inculpatului la apărare, când au pus la baza refuzului de a executa un experiment valabil faptul că „timpul nu este favorabil și un automobil similar celui ce staționa nu este posibil de găsit”. De asemenea, recurentul invocă că inculpatul nu a avut posibilitatea tehnică și fizică de a reacționa și a evita impactul.

Din aceste considerente, se solicită instanței de recurs să aplice prevederile art.20 CP, care stabilește că fapta se consideră săvârșită fără vinovăție dacă persoana care a comis-o nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă.

În consecință, raportate la prezenta situație prevederile citate, se constată că Cronică R. nu și-a dat seama că va săvârși accidentul, deoarece el nu a văzut camionul ce staționa ilegal și fără semnalizare, nu își dădea seama despre consecințele acestui accident, deoarece aflându-se la volan acesta nu acționa în direcția comiterii unui accident ci avea ca scop deplasarea sa pe partea carosabilă, cu stricta respectare a cadrului legal în vigoare, el nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile și nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă, avînd în vedere că circula pe partea carosabilă a drumului, unde nu pot și nu trebuie să se afle obstacole, iar dacă acestea apar, ele trebuie semnalizate corespunzător.

În drept recursul declarat de avocatul Babără M. se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) CPP.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Prin urmare, având în vedere că, la caz, au fost declarate patru recursuri, Colegiul penal se va expune asupra fiecăruia în parte.

7.1. Cu referire la recursul declarat de procuror, se reține că recurentul solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond, deoarece apelul a fost greșit admis, argumentându-și poziția prin faptul că instanța de apel, la judecarea cauzei, nu a ținut seama de exigențele prevăzute de art. 61 și 75 CP, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă care nu-și va atinge scopul de corectarea și prevenirea săvârșirii a noi infracțiuni din partea condamnatului.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal, verificând sub acest aspect decizia, constată că această eroare nu este prezentă în speța discutată.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 CP) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) CP, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea art. 264 alin. (5) CP, în baza căruia a fost condamnat inculpatul Ceronică R..

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte; - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau

aggravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că, în urma acțiunilor din imprudență a inculpatului Cronică R., a survenit decesul a două persoane.

Astfel, Colegiul penal menționează că, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

La fel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Prin urmare, Colegiul apreciază că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că instanța de fond a individualizat greșit pedeapsa aplicată inculpatului Cronică R., pentru infracțiunea săvârșită. La fel, corect s-a menționat că, pe cauza dată nu au fost stabilite circumstanțe agravante, iar circumstanțele că inculpatul este la primul conflict cu legea penală, la locul de trai se caracterizează pozitiv, faptul că inculpatul a contribuit material cu câte 500 euro fiecăruia, confirmat în ședința de judecată de către succesorii victimelor, lipsa antecedentelor penale, săvârșirea infracțiunii ca urmare a condițiilor rutiere nefavorabile, fiind noaptea, în lipsa indicatorului de avertizare a obstacolului aflat pe carosabil la distanța prevăzută de RCR, staționa alt mijloc de transport, fără semnale luminoase, se constată ca circumstanțe atenuante, din care considerente pedeapsa aplicată inculpatului a fost redusă pînă la minimum pedepsei cu închisoare prevăzut la art. 264 alin. (5) CP, de 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Referitor la soluționarea acțiunilor civile înaintate de succesorii părților vătămate în cadrul procesului penal, Colegiul menționează că soluția adoptată de instanța de apel este una corectă, în conformitate cu prevederile art. 219-225 CPP.

Art.220 CPP, prevede că, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală și se aplică normele procedurii civile, dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Potrivit pct. 25 din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09.10.2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, instanțele judecătorești, la determinarea

mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi:

- importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.);

- nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.);

- felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sînt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Din acest punct de vedere se conchide că, corect au fost soluționate acțiunile civile de către instanța de apel, care motivează diminuarea cuantumului prejudiciului moral invocat de succesorii părților vătămate, de la 150 000 lei, pînă la 80 000 lei, menționînd că, s-a constatat că Focșa E. și Lupașcu C. au avut incontestabil suferințe psihice și fizice drept urmare a decesului rudelor apropiate, din care considerent prejudiciul moral urmează a fi încasat de la inculpat, însă cu micșorarea sumelor solicitate, care după părerea instanței de apel au fost exagerat de mari.

Față de aceste circumstanțe, instanța de recurs specifică că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 CPP, la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Cu privire la recursul declarat de avocatului Saganscaia O. și succesorul părții vătămate, Focșa E., prin care se solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, cu dispunerea rejudecării cauzei în altă instanță de judecată - Curtea de Apel Comrat, instanța de recurs expune următoarele.

Așa cum se constată din textul recursului declarat, în drept, recursul se întemeiază pe prevederile art. 420-422, 427, 428-430 CPP.

Prin urmare, recurenții nu-și întemeiază recursul pe nici unul din temeiurile expres stipulate în art. 427 alin. (1) CPP, iar în argumentarea recursului, fac trimitere la faptul că, fiind în imposibilitate de a se prezenta la ședința din 11 iulie 2013, în instanței de apel, totuși, instanța de apel a examinat cauza penală în privința lui Cronică R., în lipsa succesurilor părților vătămate și a reprezentanților acestora, încălcîndu-le astfel drepturile lor prevăzute de art. 60, 61, 62, 323, 324 CPP și art. 6 CEDO. Or, recurenții nu specifică concret temeiul prevăzut de legea procesuală la

utilizarea acestei căi de atac, și anume, nu descrie care eroarea de drept din cele enumerate în art. 427 alin. (1) CPP, a fost comisă la judecarea cauzei de către instanța de apel și în ce constă esența erorii respective.

Art. 427 alin. (1) CPP, prevede 16 temeuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art.430 pct. 5) CPP, să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile enumerate în art.427 alin.(1) CPP.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că recursul înaintat de avocatul Saganscaia O. și succesorul părții vătămate, Focșa E., cu toate că nu se face trimitere direct le vreun temei din art. 427 CPP, este motivat prin prisma erorii de drept ce se circumscrie temeiului prevăzut de pct. 5) din alin. (1) art. 427 CPP.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 5) CPP, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, dacă cauza a fost judecată în instanță de apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticele invocate, Colegiul penal conchide asupra faptului că acestea sunt vădit neîntemeiate și constată că, potrivit citației anexate la fila dosarului 3 din vol. II, se confirmă faptul că avocatul Saganscaia O. și succesorul părții vătămate, Focșa E., au fost înștiințate legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată în cauza penală privindu-l pe Ceronică R., condamnat în baza art. 264 alin. (5) CP.

Prin avizul de primire a citației, se confirmă că, atât avocatul Saganscaia O., cât și succesorul părții vătămate, Focșa E., au recepționat citațiile și cunoșteau cu certitudine despre data ședinței de judecată stabilită pentru judecarea apelului declarat de avocatul Grosu E. în interesele inculpatului Ceronică R.. (f.d. 7-8, vol. II)

Drept temei de dispunere a amânării ședinței de judecată, conform art. 331 CPP, poate servi cazul în care cauza nu poate fi judecată din motivul neprezentării în ședință a uneia din părți din motive întemeiate, cu condiția că partea înștiințează instanța, despre motivul imposibilității prezentării la ședința respectivă.

Însă, așa cum se constată din procesul-verbal al ședinței de judecată din 11 iulie 2013, la care nu au fost prezente, fiind legal citate, părțile: succesorii părților vătămate Focșa E., și Lupașcu C., precum și, avocații acestora, Babin A. și Saganscaia O., instanța audiind părțile prezente la proces și nedispunând de nici o informație cu privire la temeinicia motivului neprezentării părților respective, mai mult că din partea lor nu a parvenit nici o cerere de amânare, a dispus de a începe examinarea cauzei în lipsa persoanelor care nu s-au prezentat la ședință.

Despre faptul că, la 18 iunie 2013, avocatul Saganscaia O., a depus în cancelaria Curții de Apel Cahul, o cerere prin care a adus la cunoștință faptul, că în perioada dintre 04.07.2013 - 15.07.2013, se va afla în concediul anual și a solicitat numirea cauzelor penale și civile cu participarea sa, după data de 15.07.2013, la materialele dosarului lipsește o atare cerere.

Totodată, Colegiul penal constată că recurenta anexează la recursul declarat o copie a cererii privind solicitarea numirii cauzelor penale și civile în care participă dînsa, pe perioada în care aceasta se va afla în concediu. Tot din această cerere, se constată că a fost înregistrată la Curtea de Apel Cahul, la data de 18.06.2013, sub nr. de înregistrare 1840.

Astfel, instanța de recurs apreciază drept nefondate criticile recurenților privitor la încălcarea drepturilor sale prevăzute de art. 6 CEDO și art. 60, 61, 62, 323, 324 CPP, din motivul că, fiind înștiințați legal de către instanța de apel, ce se confirmă prin avizul de primire a citațiilor din data de 18.06.2013, totuși, părțile nu au manifestat nici un interes pentru a se prezenta în ședința din 11 iulie 2013, privind judecarea apelului declarat pe cauza penală în privința lui Cronică R., mai mult, avînd timp suficient la dispoziție, de aproximativ o lună, din momentul cunoașterii despre ziua ședinței de judecată, nu au înștiințat instanța despre imposibilitatea prezentării la ședința respectivă și nu au depus careva cereri de amînare a acesteia, din motive întemeiate, cum este cel invocat de avocata Saganscaia O., de plecare în concediul anual.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5) CPP, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 CPP, iar recursul ordinar declarat de părți este vădit neîntemeiat.

7.3. Referitor la recursul declarat de avocatul Grosu E., în numele inculpatului Cronică R., prin care se solicită casarea deciziei instanței de apel și a sentinței instanței de fond, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă achitarea lui Cronică R., din motiv că în acțiunile sale nu a existat componența de infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (5) CP, și să fie respinse toate pretențiile pecuniare înaintate de succesorii părților vătămate, Colegiul menționează următoarele.

În drept, recursul avocatului Grosu E. se întemeiază pe prevederile art. 401, 420-422, 427, 430, 435 CPP.

Conform art. 424 alin. (2), 429 alin. (1), 430 alin. (5), 432 CPP, cererea de recurs trebuie să fie motivată, să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 CPP și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate. Instanța de recurs, se pronunță doar în limitele motivelor invocate în recurs.

Or, cu toate că nu a fost indicat expres, argumentele cererii de recurs înaintate, se încadrează în temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP.

Prin urmare, pornind de la prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP, potrivit căroră hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Din textul recursului declarat, se constată că recurentul critică decizia instanței de apel pentru că: „*instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a apreciat corespunzător probatoriu administrat la caz*”.

Însă, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat și pronunțarea soluției expuse în pct. 4 din prezenta decizie.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în cauza dată, în conformitate cu prevederile art. 101 CPP, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre admiterea apelului declarat de avocatul Grosu E. în numele inculpatului Ceronică R., să fie una corectă. Soluția adoptată, la caz, de instanța de apel, este pe deplin confirmată prin ansamblul de probe expuse și analizate în hotărârea atacată, iar probatoriul administrat coroborînd în ansamblul, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) CP.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 CPP, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungînd la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată parțial, cu pronunțarea unei hotărâri noi în latura penală și civilă.

Or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Cu referire la cele invocate de recurent precum că, instanța de apel la judecarea apelului declarat, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiza și sinteza a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect, că aceasta se circumscrie încadrării juridice stabilite în rechizitoriu și menținute de instanța de fond,

potrivit căreia Ceronică R., a fost învinuit și apoi condamnat în baza art. 264 alin. (5) CP, însă, totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia corectă de a redoza pedeapsa stabilită inculpatului, reieșind din argumentele expuse pe larg în prezenta decizie la pct. 5, a căror reluare nu este necesară.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal conchide că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Mai mult, referitor la chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, Colegiul menționează că procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că, regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) CPP, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

De asemenea, Colegiul reține că criticile formulate de recurent în recursul declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în privința lui Ceronică R. în instanța de apel și, căroră instanța de judecată ierarhic inferioară, le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărîrea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) CPP, temeiuri de casare a hotărîrii atacate, nu s-au stabilit.

Cu privire la criticile recurentului privind soluționarea greșită a acțiunilor civile și încasarea eronată din contul inculpatului a prejudiciului cauzat prin infracțiune succesivă părților vătămate, Colegiul menționează că, conform pct.10 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09.10.2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, se stipulează că, prin prisma art.219 alin.(4) CPP, paguba morală va fi încasată de la persoana condamnată pentru săvârșirea infracțiunii și nu de la proprietarul izvorului.

Posesorul izvorului de pericol sporit nu răspunde pentru prejudiciul moral dacă demonstrează că izvorul de pericol sporit a ieșit din posesiunea lui ca urmare a acțiunilor ilicite ale unor terți. În acest caz, răspunderea îi revine persoanei care a dobândit în mod ilicit izvorul de pericol sporit. În măsura în care posesorul izvorului de pericol sporit este vinovat de faptul că izvorul a ieșit din posesiunea sa, el va răspunde pentru prejudiciu în mod solidar cu persoana care l-a dobândit în posesiune în mod ilicit.

Prin urmare, instanța de fond, corect a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Focșa E. și Lupașcu C., a despăgubirilor morale și materiale invocate,

însă cuantumul despăgubirilor morale, a fost exagerat de mare stabilit, astfel încât instanța de apel, rejudecând cauza a micșorat suma acestuia de la 150 000 lei, pînă la 80 000 lei, soluția respectivă, instanța de recurs o consideră corectă.

Argumentele recurentului precum că, pentru încasarea prejudiciului material succesorii părților vătămate, urmau să atragă în proces și să solicite despăgubiri de la compania de asigurări în conformitate cu contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, încheiat de Cronică R. și CIA „ASITO,” SA, Colegiul penal le respinge, ca necorespunzătoare prevederilor expuse în art. 18 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, la care a făcut trimitere și instanța de apel, și a cărei motivare, sub acest aspect se consideră întemeiată și se preia și de instanța de recurs.

În consecință, despăgubirile morale cauzate în urma săvîrșirii infracțiunii, urmează a fi recuperate de vinovatul accidentului rutier Cronică R..

7.4. Cu privire la recursul declarat de avocatul Babără M. în numele inculpatului Cronică R., se constată următoarele.

În drept recursul declarat de recurent se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) CPP.

Cu privire la pretinsa eroare de drept prevăzută de pct. 6) din alin. (1) art. 427 CPP, care ar fi afectat decizia instanței de apel, Colegiul penal constată că aceasta este nefondată și necorespunzătoare circumstanțelor de fapt prezente la caz. Totodată, constatarea aceasta făcută de instanța de recurs, a fost motivată în pct. 7.3. din prezenta decizie, a cărei reluare nu este necesară.

Referitor la eroarea prevăzută de art. 427 alin.(1) pct.8) CPP, potrivit căreia hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Însă, acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către recurent.

Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

La caz, se constată că instanța de apel a cercetat toate probele administrate în cauză și le-a dat o apreciere obiectivă, care în ansamblul, au confirmat vinovăția inculpatului. Conținutul probelor și valoarea lor probatoare a fost analizată în textul deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Instanța de fond și apel corect au încadrat acțiunile lui Cronică R. în baza art. 264 alin. (5) CP, cu privire la individualizarea pedepsei aplicate în privința inculpatului, instanța de recurs s-a referit în pct. 7.1 din prezenta decizie.

Argumentele recurentului privitor la constatarea faptei făcute de instanța de apel, se consideră neîntemeiate, dat fiind că instanța nu a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza altei norme penale, ci doar a reiterat pe scurt esența învinuirii ce i-a fost înaintată lui Cronică R.. Or, instanța de apel a rejudecat cauza, în latura penală, sub aspect individualizării greșite a pedepsei, în rest sentința fiind menținută.

Mai mult, din decizia instanței de apel se constată că, în motivarea soluției adoptate, instanța a menționat că, starea de fapt și de drept reținută în latura penală de către instanța de fond este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate. Instanța de fond a examinat cauza în fond, în latura penală, sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 CPP, din punct de vedere pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor, pronunțând o sentință de condamnare în privința lui Cronică R., în baza art. 264 alin. (5) CP.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, instanța de recurs concluzionează că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii recurate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, de avocatul Saganscaia Oxana și succesorul părții vătămate Foțsa Elena, de avocatul Grosu Eugen și avocatul Babără Marian în numele inculpatului Cronică Ruslan, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, în cauza penală privindu-l pe Cronică Ruslan Vladimir, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă pronunțată integral la 26 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc